

1. ΤΟ ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟΥ

Μέσο: ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 13/06/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 13/06/2018

Σελίδα: 27

Τετάρτη
13 Ιουνίου
2018

ΑΡΘΡΟ

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΠΕΠΙΑ

ΤΟ «ΜΝΗΜΟΝΙΟ» ΤΟΥ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟΥ

ο μνημόνιο του δημογραφικού προβλήματος δεν τελειώνει τον Αύγουστο. Γιατί, τελειώνει το άλλο: θα μου πείτε. Σύμφωνα με όλες τις έρευνες, ο πληθυσμός της χώρας θα έχει μειωθεί αισθητά με μαθηματική ακρίβεια στα επόμενα πενήντα χρόνια. Σύμφωνα με ποσοποιημένες έρευνες, τα τελευταία 100 χρόνια ο πληθυσμός της χώρας αυξήθηκε μεν, αλλά πολύ περισσότερο αυξήθηκε ο πληθυσμός άνω των 65 ετών. Επίσης είναι ο έκτος πιο γερασμένος στον κόσμο. Από τη δεκαετία του '50 και μετά υπήρξε μια αύξηση του πληθυσμού της χώρας οποία όμως στηρίχτηκε στην αύξηση του προσδόκιμου ζωής παρά στο «baby boom». Από το 1990 και μετά, το φυσικό ισοζύγιο ήταν ελάχιστα θετικό, καθώς μειώθηκαν οι γεννήσεις και η Ελλάδα είχε αρχίσει να γίνεται χώρα υποδοχής μεταναστών. Επίσης να προσθέσουμε ότι τα τελευταία χρόνια οι νέοι της χώρας μας (το εν δυνάμει εργατικό δυναμικό) μεταναστεύουν στο εξωτερικό. Δεν γίνεται λοιπόν η χώρα να κάνει μακροπρόθεσμο πολιτικό/γεωστρατηγικό σχεδιασμό χωρίς να λαμβάνει υπ' όψιν την υπογεννητικότητα. Ποιες είναι οι συνέπειες αυτού του προβλήματος στην κοινωνική συνοχή και στο ασφαλιστικό σύστημα της χώρας και ποια οικονομία είναι βιώσιμη όταν ο αριθμός των συνταξιούχων αυξάνεται και του εργατικού δυναμικού μειώνεται, ειδικά στην Ελλάδα όπου το σύστημα ασφάλισης είναι διανεμητικό, δηλαδή η τωρινή γενιά εργαζομένων «διανέμει» δικό της εισόδημα προς τις παλαιότερες γενιές για τις συντάξεις τους; Ένα σχέδιο εξόδου της χώρας από την κρίση πρέπει να περιλαμβάνει και τη λύση στο δημογραφικό πρόβλημα, αλλιώς υπονομεύεται η ευημερία της χώρας.

Διεθνείς έρευνες έχουν δείξει ότι η δημογραφία επηρεάζει καθοριστικά την οικονομία και η μείωση του πληθυσμού είναι συνδεδεμένη με την οικονομική συρρίκνωση - λιγότερος πληθυσμός, λιγότεροι καταναλωτές και συνεπώς λιγότεροι εν δυνάμει παραγωγοί. Η πολιτεία οφείλει να στηρίζει την ελληνική οικογένεια, γιατί το φορολογικό σύστημα της χώρας δεν ευνοεί τη δημιουργία μεγάλων οικογενειών. Θα ήταν προτιμότερο να σταματήσει η υπέρμετρη φορολόγηση των πολυμελών οικογενειών και στις θέσεις των φόρων αυτών να μπου κίνητρα απόκτησης παιδιών. Ακόμα μπορούν να δοθούν άτοκα δάνεια σε νέες οικογένειες, βελτίωση των υπαρχόντων αλλά και νέων βρεφονηπιακών σταθμών που να μπορούν να εξυπηρετούν τα ωράρια των εργαζομένων μητέρων. Το δημογραφικό πρόβλημα είναι και εθνικό ζήτημα. Η εθνική ανεξαρτησία και η εδαφική ακεραιότητα είναι στενά συνδεδεμένα με την αύξηση και ανανέωση του πληθυσμού της χώρας. Όπως έγραψε και ο Θουκυδίδης «Ανδρες γαρ πόλις, και ου τείχη ουδέ νήες ανδρών κεναί». Με την πρόταση αυτή ήθελε να τονίσει τη σημασία του έμφυξου υλικού. Είναι ιστορικά αποδεδειγμένο ότι δημογραφικές ανισορροπίες μεταξύ γειτονικών κρατών τείνουν να καλυφθούν με οποιονδήποτε τρόπο υπέρ εκείνου με μεγαλύτερο πληθυσμό. Ακόμα και μεγάλες αυτοκρατορίες, όπως η Ρωμαϊκή ακόμα και η Σοβιετική Ένωση, πρώτα μειώθηκαν δημογραφικά και μετά ήρθε η παρακμή. Μόνο με σωστές πολιτικές αποφάσεις μπορεί να επηρεαστεί η δημογραφική συμπεριφορά και οι θεωρητικές επιστημονικές να γίνουν γρήγορα πράξη, γιατί η ζωή δεν θα μείνει εκεί που έφτασε, αλλά θα προχωρήσει...

Ο Ιωάννης Πέπιας είναι οικονομολόγος-διεθνολόγος, απόφοιτος του Πάντειου Παν/μίου και του City University Of London